

Aan de ChristenUnie-fractie
t.a.v. de heer J. Schouten
Afschrift aan het algemeen bestuur

bezoekadres Dokter Van Deenweg 186
postadres Postbus 60
8000 AB Zwolle
telefoon 088 - 233 12 00
internet wdodelta.nl
bank Nederlandse Waterschapsbank Den Haag
IBAN NL66NWAB0636756882
BIC NWABNL2G
KvK 6420 8338

datum 14 november 2023 ons kenmerk Z/23/057605-241603
portefeuillehouder J.C.G. Wijnen
onderwerp Beantwoording vragen ChristenUnie over HWBP en biodiversiteit

Geachte heer Schouten,

Naar aanleiding van de Deltabijeenkomst van 3 oktober jl. over het HWBP heeft u gevraagd naar de stand van zaken van de gemaakte afspraken met Natuurplatform Zwolle omtrent biodiversiteit met betrekking tot diverse HWBP projecten. Het gaat hierbij over een briefwisseling met het Natuurplatform Zwolle, bijgevoegd bij de AB-stukken van 22 maart 2022. Daarin zijn een aantal afspraken vastgelegd die het DB maakte met betrekking tot diverse HWBP-projecten. Onderwerp van de briefwisseling is hoe in HWBP projecten omgegaan wordt met biodiversiteit in de dijkverbeteringen.

Het waterschap erkent de waarde van de dijken als belangrijke drager van biodiversiteit in het rivierengebied. Er is op het gebied van biodiversiteit zowel een juridische als beleidsopgave zoals ook is vastgelegd in ons Waterbeheerprogramma (Doelstelling K1): we streven naar herstel en behoud van de biodiversiteit in oppervlaktewater, land en bodem. Dit betekent dat biodiversiteit ook de volle aandacht heeft in onze dijkverbeteringsprojecten.

We zijn nu ruim anderhalf jaar verder en de betreffende HWBP-projecten zijn ondertussen uitgevoerd, in uitvoering of in een vergaand stadium van voorbereiding. In het vervolg van deze brief informeren wij u per gemaakte afspraak over de stand van zaken.

- 1. Het waterschap zal in de formele rapportages bewust aandacht geven aan biodiversiteit in de nog lopende plannen voor Veilige Vecht, IJsseldijk Zwolle-Olst, en de nog op te starten HWBP projecten. Op deze manier wordt de positie van biodiversiteit in het afwegingsproces van het dijkontwerp helder in beeld gebracht.*

Antwoord: het eerstvolgende HWBP-project dat gaat starten is het project Mastenbroek-IJssel. In het concept afwegingskader van het project Mastenbroek-IJssel is biodiversiteit opgenomen als een van de aspecten die in het afwegingsproces in beeld wordt gebracht. Het afwegingskader bespreken wij in het DB van 5 december 2023 als onderdeel van het Startdocument.

In volgende nog op te starten projecten wordt biodiversiteit op dezelfde wijze opgenomen in het afwegingskader, zodat de kansen voor en invloed op de biodiversiteit worden meegenomen als onderdeel van het afwegingsproces. Maar ook in de lopende projecten is er veel aandacht voor biodiversiteit. In het project Veilige Vecht is het concept VKA mede gebaseerd op het vasthouden van de huidige biodiversiteit. Hier zouden klassiekere dijkverbeteringsoplossingen leiden tot verlies van de biodiversiteit. Hoe in de projecten omgegaan wordt met biodiversiteit leest u hieronder.

2. *Stenendijk: het waterschap is al bezig te onderzoeken wat de mogelijkheden voor biodiversiteitsverbetering van het binnentalud zijn. De uitkomst wordt door het projectteam met het natuurplatform gedeeld.*

Antwoord: Bij het herstel van het binnentalud van het project Stenendijk is een grasmengsel gebruikt wat verrijkt is met bloemen- en kruidenzaden. Hier is ook naar gevraagd vanuit de directe omgeving. Omdat er verder geen werkzaamheden aan het talud van de dijk nodig waren zijn geen aanvullende maatregelen genomen voor het bevorderen van de biodiversiteit binnen het project. Er is hierover, vanwege de beperkte omvang van de actie, geen contact geweest met het Natuurplatform.

3. *Veilige Vecht: in de komende fase van het project de kansen voor biodiversiteit in beeld brengen en expliciet afwegen welke kansen kunnen worden meegenomen in het plan.*

Antwoord: het concept Voorkeursalternatief (VKA) voor het project Veilige Vecht is op 2 november jl. door het waterschap gepubliceerd, voor een consultatieronde. De natuurorganisaties kunnen, net als ieder ander, hun reacties doorgeven. Het concept VKA is opgesteld in nauwe samenwerking met lokale partijen, waaronder de natuurbeheerders. In de voorkeursoplossing is erg veel ruimte voor het behouden van de huidige biodiversiteit door middel van het zoveel mogelijk gebruiken van gebiedseigen grond en het zoveel mogelijk sparen van de bestaande bekleding. Met de natuurbeheerders van de Langenholter Buitenwaarden, en de uiterwaarden bij Huis Doorn en Zijlkolk, vindt intensief overleg plaats. In beide situaties krijgen de natuurbeheerders de kans om zelf een alternatief te formuleren vanuit de natuurdoelen met garantie voor waterveiligheid. Deze nadere uitwerking kan in de planuitwerking leiden tot een bijstelling van de huidige alternatieven. Er is overleg geweest met de bij het Natuurplatform aangesloten leden.

4. *Stadsdijken en IJsseldijk Zwolle-Olst: In een gesprek met het natuurplatform en het project wordt gedeeld welke mogelijkheden er zijn voor stroomdalgraslanden in combinatie met de eisen die gesteld worden aan de samenstelling van de toplaag vanuit waterveiligheid*

Antwoord: Het project IJsselwerken (Zwolle-Olst) heeft overleg gevoerd met de provincie Overijssel, Staatsbosbeheer en het natuurplatform. Vanuit deze gesprekken is een inventarisatie gemaakt van de aanwezige kwaliteit. Vervolgens zijn opties voor behoud of inrichting met voldoende herstel voor het dijkhellingsgrasland ontwikkeld. Onderdeel hiervan zijn eisen aan de samenstelling van de toplaag zowel vanuit perspectief waterveiligheid als vanuit perspectief van inrichting met voldoende herstel van dijkflora. Het resultaat is verwerkt in het ontwerp en de uitvoeringsaanpak. Met het bevoegd gezag (Provincie Overijssel) vindt nog overleg plaats over de vergunbaarheid van deze oplossing.

Project Stadsdijken: naar aanleiding van bovenstaande toezegging hebben landschapsbureau H+N+S en Bureau Heem de opdracht gekregen om te onderzoeken met welke maatregelen de stadsdijken van Zwolle kruidenrijker kunnen worden gemaakt. De maatregelen die door beide bureaus zijn voorgesteld, zijn vervolgens beoordeeld op hun haalbaarheid (financieel en civieltechnisch). Ook zijn de maatregelen getoetst aan de eisen die vanuit waterveiligheid aan de toplaag worden gesteld. Veel adviezen zijn overgenomen in het Uitvoeringsontwerp en de uitvoeringsplannen, zoals het gebruik van bepaalde grasmengsels en het advies over de wijze van inzaaien. Daarmee voldoet het project aan zijn wettelijke natuurcompensatieplicht. Het advies van H+N+S en Bureau Heem om voor deelgebieden 4 en 5 (de dijk langs Holtenbroekerdijk en in buitengebied) een aparte toplaag aan te brengen van een type klei met een lager lutum-gehalte wordt niet overgenomen. De redenen hiervoor zijn de civieltechnische consequenties en risico's en de significant hogere kosten van dit voorstel. Deze hogere kosten worden niet gesubsidieerd door het HWBP. Het resultaat is gedeeld en besproken met het Natuurplatform. Het AB is over de gemaakte bestuurlijke keuzes in het uitvoeringsontwerp geïnformeerd middels een brief.

Tot slot

Bovenstaande geeft weer hoe wij invulling hebben gegeven aan de vragen van het natuurplatform. Veel van de inspanningen die we onder andere naar aanleiding van de vragen hebben gedaan, hebben geleid tot of zullen leiden tot een verbetering van de biodiversiteit. Echter bij het maken van een dijkontwerp, waarbij we rekening moeten houden met alle aspecten van dijkveiligheid en

inpassing in de omgeving, is het niet altijd mogelijk om tot maximalisatie van biodiversiteit te komen. Soms leidt dat tot een nog grotere impact op de ruimte of is de zekerheid van de kering tijdens de uitvoering of in de eindsituatie niet te garanderen. Uiteindelijk is het onze opgave om een veilige dijk te realiseren en gaat het om het vinden van de juiste balans tussen de verschillende belangen, een veilige dijk en de betaalbaarheid van onze projecten.

Het dagelijks bestuur van het
Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris

de dijkgraaf

E.M. van Grol

D.S. Schoonman